

РАЗВИТИЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ГАРИ НА ГР. ПЛЕВЕН

Стойо Тодоров¹, Иво Янакиев²

stoyo.todorov@gmail.com, i.yanakiiev@rail-infra.bg

¹УАСГ, София, бул. „Хр. Смирненски“ №1,
²ДП „НКЖИ“, София, бул. „М. Луиза“ №110
БЪЛГАРИЯ

Ключови думи: железопътна гара, железен път

Резюме: Плевен е седмия по големина град в България. Съгласно данните от преброяването от 2014 г. той има 101978 души население. В Северна България той е на трето място по големина. Съгласно едно от вижданията за развитие на транспортната система на страната [1], той може да послужи за една от опорните точки. Опорните точки са големи градове над 100000 жители, които генерират достатъчно голям товаро- и пътничкопоток.

1. УВОД

Град Плевен е административен, икономически, политически, културен и транспортен център, разположен в централната част на Дунавската хълмиста равнина. Той е административен център на Северозападния регион. Градът е на 160 км от София и на 220 км от Букурещ. На север от Плевен преминава международния първокласен автомобилен път Е-83 София-Русе-Букурещ. Автомагистрала А-2 „Хемус“ от София до Варна е проектирана да преминава на 15 км южно от града. Плевен е важна гара от международната жп линия София-Букурещ-Киев-Москва, както и основно вътрешно железопътно направление по линията София-Варна, с отклонение от село Ясен за Долна Митрополия и Черковица. Трите основни входно-изходни артерии на града - от София, Русе и Ловеч са проектирани като магистрални отсечки.

2. СТРОИТЕЛСТВО НА ЖП ГАРА ПЛЕВЕН

През 1894 г. е взето решение на Народното събрание за строителството на жп линия София – Роман – Плевен – Горно Оряховица – Попово – Търговище – Шумен. Първата гара на Плевен е построена на трасето София – Роман – Плевен, а откриването на участъка Роман-Плевен е на 8 ноември 1899 г. Сега това е гара Плевен-Запад (фиг.1). Град Плевен се разраства на югоизток (фиг.2) и през 1931 г. е открита сегашната гара Плевен.

Малко по-късно е довършена и частта от линията, свързваща София и Шумен. Така Плевен става важна гара от международната жп линия София- Букурещ-Киев-Москва, както и основно вътрешно жп направление по линията София-Варна.

Гара Плевен обслужва над 600 хил. пътници. Ремонти са правени през 1971 и 2010 г. След последния ремонт тя трябва да отговаря на Европейските директиви в областта, удобство и комфорт на пътниците, както и лесен достъп и придвижване на лица в неравностойно положение.

Фиг.1 Първата гара на град Плевен 1899 г. – сега Плевен запад

Фиг.2Разположение на гарите Плевен-запад и Плевен

Ремонтът на жп гара Плевен е част от проект за техническа помощ за рехабилитация на инфраструктурата в участъци от железопътната линия Мездра – Горна Оряховица, като НК ЖИ, през 2007-2008 също е вложена над 12,5 млн. лв. за подобряване състоянието на редица жп гари и спирки в страната, измежду които е гарата в Плевен.

Фиг.3Гара Плевен преди ремонта

На 19 май 2010 г. е официалното прерязване на лентата на изцяло реновираната и модернизирана сграда на гарата фиг.4. Естествено и на прилежащите ѝ части – перон и площад. Проектът е съгласуван с Националния институт за паметници на културата заради статута на сградата. Коловозното състояние не е променено.

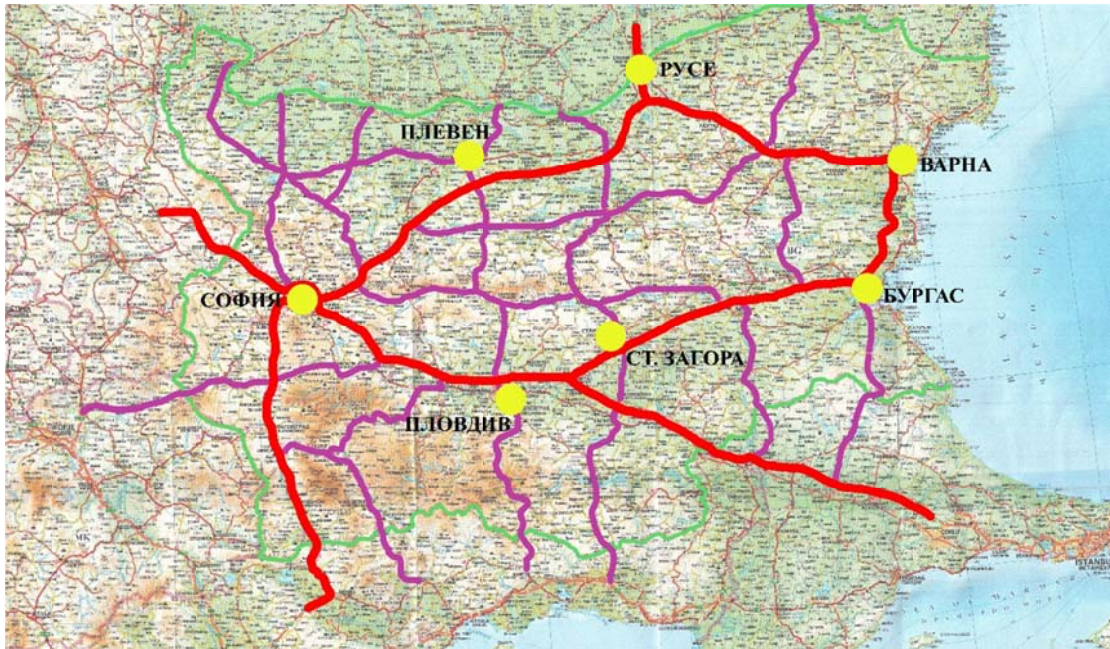

Фиг.4 След ремонта на г. Плевен

„Старата“ гара (Плевен запад) се използва преди всичко за товарна дейност, но твърде в ограничени размери, поради срива на плевенските заводи – нефтопреработвателен и циментов. В момента на нея домуват локомотивите на първият национален частен железопътен превозвач “Българска железопътна компания” АД. Това е акционерно дружество с предмет на дейност предоставяне на железопътни услуги за превоз на товари във вътрешно и международно съобщение. Към настоящият момент БЖК АД разполага с 10 магистрални и 1 маневрен локомотив. Осем от магистралните локомотиви са наети, а два и маневреният локомотив са собственост на компанията. Маневреният локомотив е дизелов серия 52 от 1978г.

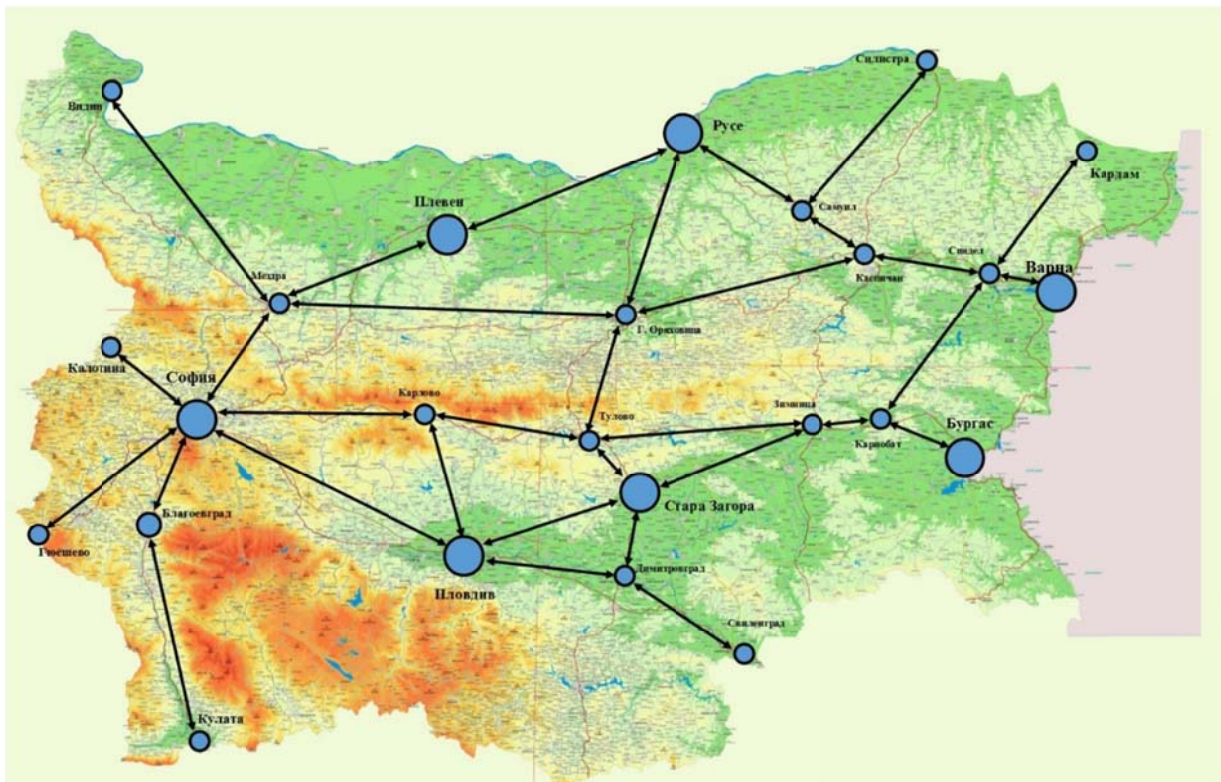
3. ПЕРЕСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ

Част от вижданията [1] за развитието на транспортната мрежа в България е определяне на опорни точки, върху които тя да стъпи фиг.5. Това могат да бъдат градовете с над 100000 души население.

Фиг.5 Опорни точки (над 100000 ж.) на транспортната мрежа

В момента (след 2014 г.), градовете с население над 100000 жители са: София 1228282, Пловдив 241567, Варна 335949, Бургас 198725, Русе 147055, Плевен 101978.

Фиг.6 Схематичен вид на жп мрежата

Разглеждайки жп мрежата в момента, се оказва, че основните опорни точки съществуват, но възловите гари, които дават облика на мрежата са малки населени места. Например възловите гари Мездра, Карнобат, Синдел, Каспичан, Димитровград,

Горно Оряховица и т.н. са малки градове, които нямат съществен принос за генериране на товари и пътници, а големи градове като Плевен остава в встрани или най-малкото като второстепенни точки. Ако се прибавят и големите градове с население близо до 100000 жители, като Шумен, Хасково, Добрич, Благоевград, Габрово, Сливен, то картината става още по-нелогична.

Причините могат да се търсят в:

- С течение на времето някои градове са се развили,
- Исторически преди 100 г., когато са се строили основните жп линии демографската картина е била различна,
- Надценена е ролята железницата за развитието на населените места,
- Местен патриотизъм и надценяване,
- Променена икономическа ситуация след 1989 г.

4.ИЗВОДИ

Започвайки с реконструкция на една конкретна гара (Плевен), постепенно се налагат редица изводи и обобщения.

- Необходимо е преосмисляне на железопътната мрежа в страната, съобразно реалностите: икономическо състояние на районите и населените места, реална оценка на броя на населението. Това са двата фактора, които генерират товари и пътници в рамките на страната.
- Реална оценка на международните коридори, съобразно потребностите на българската промишленост и развитието на населените места. Например Несебър през летните месеци има население по-голямо от това на Бургас.

ЛИТЕРАТУРА:

[1] ДиковП. “Развитие на трансевропейската инфраструктура на България или как най-добре да реализираме геостратегическите си предимства“. С. Доклад пред БФТИ2015, 14 стр.

DEVELOPMENT OF RAILWAY STATIONS OF CITY PLEVEN

Stoyo Todorov¹, Ivo Yanakiev²

stoyo.todorov@gmail.com, i.yanakiev@rail-infra.bg

¹*UACG, Sofia, 1, Chr. Smirnenski bul.,*

²*NRCI, Sofia, 110 M. Louisa bul.,*

BULGARIA

Keywords: *railway station, railway track*

Abstract: *Pleven is the seventh largest city in Bulgaria. According to the census data from 2014 it has 101,978 inhabitants. In North Bulgaria it is the third-largest. According to one of the concepts for the development of the transport system of the country [1], it can serve as one of the anchor points. Anchor points are big cities over 100,000 inhabitants who generate large enough freight and passenger traffic.*